

A Belügyminiszter 28/2011. (IX. 6.) BM rendelete az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdésének 1. pontjában, valamint – a 633. § tekintetében – az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (2) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § q) és – a 633. § tekintetében – u) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Létesítményt, építményt létesíteni – ideértve a tervezést, az átalakítást, illetve rendeltetésének módosítását is – valamint a létesítményt, építményt, gépet, berendezést, eszközt és anyagot – a robbanó és robbantó anyagok, valamint a pirotechnikai termékek kivételével – használni, technológiát alkalmazni az e rendeletben meghatározott tűzvédelmi szabályok, tűzvédelmi műszaki követelmények betartásával lehet.

42. Szöveges és grafikus megjelenítések

163. § (1) A beépített tűzjelző berendezés érzékelőinek, kézi jelzésadóinak elhelyezési helyeit szövegesen tartalmazó zóna-kimutatást kell készíteni és a tűzjelző központ közelében kell elhelyezni.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározotton túl, a beépített tűzjelző berendezés érzékelőinek, kézi jelzésadóinak elhelyezési helyeit tartalmazó rajzot (zónatérképet) kell alkalmazni
- többszintes és 500 m²-t meghaladó alapterületű,
 - a bármely szintszámú és 2000 m²-t meghaladó alapterületű épületek, valamint
 - több mint 100 automatikus érzékelőt és kézi jelzésadót tartalmazó beépített tűzjelző rendszer esetében.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározotton túl, számítógépes grafikus felületet (megjelenítés), vagy térképes tablót kell elhelyezni abban a helyiségben, ahol a (fő) tűzjelző központot, vagy annak kezelő, kijelző egységét elhelyezték
- a 8000 m² alapterületet meghaladó épületek esetében,
 - a több mint 1000 automatikus érzékelő és kézi jelzésadó esetében,
 - valamint ahol azt a fennálló veszélyhelyzet, az építményben tartózkodók biztonságának, valamint a tűzoltóság beavatkozási adottságainak figyelembevételével a tűz helyszínen történő gyors beazonosítása érdekében a tűzvédelmi hatóság előírja.
- (4) A (2) és (3) bekezdéseket a kötelezés alapján létesülő tűzjelző berendezések esetében kell alkalmazni.

60. Ellenőrzés felülvizsgálat, karbantartás

206. § (1) Az üzemeltető által a beépített tűzjelző berendezés központja (távkielző, távkezelő egység) felügyeletével és kezelésével megbízott személy a berendezés működésének vizsgálata kapcsán naponta ellenőrzi, hogy
- ha a rendszer nincs nyugalmi helyzetben, akkor a kijelzett hibát az üzemeltetési naplóba bejegyezték-e, és, ha a hiba szakképzett beavatkozást igényel (nem a hálózat időleges kimaradásáról van szó), értesítették-e a karbantartót,
 - az előző nap bejegyzett hibára történt-e megfelelő intézkedés,
 - a tűzjelző központ valamennyi állapotjelzőjének működését, és
 - amennyiben az állandó felügyelet távfelügyeleten keresztül valósul meg, a c) pontban meghatározottak helyett elégséges meggyőződni, a központtal való kapcsolatáról és rendszerállapotról.
- (2) Az ellenőrzés célja, hogy megállapítást nyerjen a belső hangjelző, a központ fényjelző és információ-kijelző megfelelően működik-e.
- (3) Az ellenőrzés a gyártó által javasolt módon történik.
- (4) Az üzemeltető által a beépített tűzjelző berendezés megfelelő működésének, a személyi, környezeti és műszaki feltételek ellenőrzésével megbízott személy havonta ellenőrzi
- az (1)–(3) bekezdésben leírtakat,
 - az üzemeltetési naplót folyamatosan vezeték-e,
 - a felügyeletet ellátók részt vettek-e megfelelő oktatáson,
 - a nyomtatók működéséhez szükséges eszközök, anyagok (papír festék, festékszalag) rendelkezésre állnak-e.

- (5) Az üzembentartó által a beépített tűzjelző berendezés megfelelő működésének, a személyi, környezeti és műszaki feltételek ellenőrzésével megbízott személy háromhavonta ellenőrzi
- a (4) bekezdésben leírtakat,
 - hogy történtek-e az épület használatában, technológiájában, kialakításában olyan változások, amelyek befolyásolják a tűzjelző berendezés működését, különösen az automatikus érzékelők érzékelési képességét, a kézi jelzésadók hozzáférhetőségét, a hangjelzők hallhatóságát, és
 - hogy a jelzések beazonosítására vonatkozó kimutatások, rajzok rendelkezésre állnak-e, a grafikus megjelenítő eszköz üzemképes-e.
- (6) A felülvizsgálatok és karbantartások között, rendszeres és rendkívüli felülvizsgálatok vannak. A rendszeres felülvizsgálatok célja a tűzjelző rendszer megfelelő működőképességének normál körülmények között történő ellenőrzése. Rendkívüli felülvizsgálatot kell végrehajtani
- tűzeset után,
 - téves riasztás esetén,
 - a rendszer meghibásodása esetén,
 - a rendszer változtatása esetén,
 - hosszú üzemszünet után, vagy
 - új karbantartóval kötött szerződés után.

207. §

- (1) Féléves rendszeres felülvizsgálat és karbantartás során, az üzemeltető legalább hathavonta biztosítja, hogy a felülvizsgálatra és karbantartásra vonatkozó képesítéssel rendelkező személy
- ellenőrizze a tűzjelző berendezés (távkezelő, távkijelző egység) üzemeltetésének személyi feltételeit, (oktatott felügyelet) meglétét,
 - ellenőrizze az üzemeltetési napló bejegyzéseit és tegye meg a szükséges beavatkozásokat a berendezés helyes működésének érdekében,
 - értékelje az üzembentartó által végzett ellenőrzés tapasztalatait, amennyiben szükséges tegyen javaslatot a berendezés helyes működésének helyreállítására,
 - működtessen minden zónában legalább egy érzékelőt vagy kézi jelzésadót, és ellenőrizze, hogy a tűzjelző központ helyesen észleli és jelzi ki az eseményeket, megszólaltatja-e a riasztásjelző eszközöket (hang- fényjelzők), és működteti-e a vezérlési funkciókat, a sérülés életveszély, vagy károsodás (oltóanyag kiáramlása) elkerülésének érdekében megfelelő eljárásokat kell alkalmazni,
 - ellenőrizze le az elsődleges és másodlagos tápforrások működését,
 - ellenőrizze a tűzjelző központ (távkezelő, távkijelző egység) hibajelzési funkcióinak működését,
 - tűz- és hibaátjelző berendezés esetén ellenőrizze a kapcsolatot a fogadó állomások (összevont ügyelet, tűzoltóság, távfelügyeleti állomás) felé, és
 - végezzen el minden további ellenőrzést és vizsgálatot, amit a telepítő, forgalmazó vagy a gyártó előírt.
- (2) Éves rendszeres felülvizsgálat és karbantartás során, az üzemeltetőnek legalább évente kell biztosítania, hogy a felülvizsgálatra és karbantartásra vonatkozó képesítéssel rendelkező személy
- elvégezze az (1) bekezdésben foglalt feladatokat,
 - ellenőrizze le az összes érzékelő helyes működését a gyártó ajánlásainak megfelelően, az automatikus érzékelők, és kézi jelzésadók mennyiségét figyelembe véve, az összes érzékelő ellenőrzése felbontható, és elosztható a féléves (megállapodás esetén) negyedéves felülvizsgálatokra és karbantartásokra, amennyiben ezek során az érzékelők 50–50%-át (25–25%-át) ellenőrzik,
 - szemrevételezéssel ellenőrizze, hogy az összes vezeték szerelvény és berendezés biztonságosan van-e rögzítve, sértetlen és megfelelően védett-e,
 - szemrevételezés során, és az üzemeltető adatszolgáltatása figyelembevételével pontosítsa, hogy történt-e bármilyen a tűzjelző berendezés megfelelő működését (különösen az automatikus érzékelők, kézi jelzésadók, hangjelzők, fényjelzők elhelyezésének megfelelőségét) befolyásoló változás, az épület, vagy a helyiségek rendeltetésében, használatában, a technológiában, az épületszerkezetekben, épületgépészeti elemekben.
- (3) A rendkívüli felülvizsgálat és karbantartás során az üzembentartó biztosítja, hogy a felülvizsgálatra és karbantartásra vonatkozó képesítéssel rendelkező személy, az (4)–(5) továbbá a 208. § (1)–(4) bekezdésben meghatározottakat elvégezze.
- (4) Tűzeset után
- függetlenül attól, hogy azt a tűzjelző berendezés jelezte-e – szemrevételezéssel teljes körűen, meg kell vizsgálni a tűz helyszínén és annak környezetében, hogy történt-e a berendezés működését befolyásoló károsodás vagy meghibásodás,
 - meg kell vizsgálni, hogy a tűzjelző berendezés a tüzet észlelte-e, továbbá megfelelő formában és részletességgel megjelenítette-e,
 - meg kell vizsgálni, hogy a tűzjelző berendezés szükséges működtetéseket (vezérlés, hangjelzés, riasztás továbbítást) elvégezte-e, és

d) amennyiben az ellenőrzés során a berendezés károsodása, meghibásodása, vagy beavatkozást igénylő elváltozása tapasztalható a szükséges javítást, cserét – a jogszabályban foglalt feltételek megtartása mellett – el kell végezni.

(5) Téves riasztás esetén

- a) meg kell vizsgálni, hogy milyen objektív és szubjektív körülmények vezettek a téves riasztáshoz,
- b) amennyiben megállapítható a téves riasztást okozó körülmény, javaslatot kell tenni a felszámolására,
- c) a téves riasztást okozó körülmény kialakulásának megakadályozása érdekében a szükséges átalakítást, javítást, cserét – a jogszabályban foglalt feltételek megtartása mellett – el kell végezni.

208. § (1) A berendezés meghibásodása esetén

- a) meg kell vizsgálni, hogy milyen körülmények, okok vezettek a meghibásodáshoz,
 - b) meg kell vizsgálni, hogy milyen következményekkel járt a meghibásodás a tűzjelző berendezés működésére vonatkozóan, és
 - c) a hiba elhárításához szükséges átalakítást, javítást, cserét – a jogszabályban foglalt feltételek megtartása mellett – el kell végezni.
- (2) A tűzjelző berendezés változása esetén a megváltozott részekre, és területre vonatkoztatva az éves rendszeres felülvizsgálatot kell elvégezni.
- (3) Hosszú üzemszünet után az éves rendszeres felülvizsgálatot kell elvégezni. Hosszú üzemszünet a 30 napnál hosszabb teljes körű leállítás.
- (4) Új karbantartóval kötött szerződés után
- a) ellenőrizni kell a szükséges iratok meglétét, és
 - b) el kell végezni az éves rendszeres felülvizsgálatot.
- (5) Dokumentálás keretében az ellenőrzés, a felülvizsgálat során tapasztaltakat az üzemeltetési naplóba rögzíteni kell. A berendezés működésével, működőképességével kapcsolatban tett észrevételeket, javaslatokat az érintettek (a tűzjelző központ felügyeletét ellátó, az ellenőrzéssel megbízott, a felülvizsgálatot, karbantartást végző személy), amennyiben azok további intézkedést igényelnek, írásban jelezik az intézkedésre jogosult felé.
- (6) A napi ellenőrzés elektronikusan is lehet rögzíteni, ha az alkalmas a felelősség nyomon követésére.

209. § (1) Az üzemeltető kijelöl egy tűzjelző berendezés megfelelő működésének, a személyi, környezeti és műszaki feltételek ellenőrzésével megbízott személyt (továbbiakban: felelős személy), és biztosítja az előírt ellenőrzések megtartását, továbbá az ellenőrzések során feltárt hiányosságokat megszünteti.

- (2) Az üzemeltető biztosítja a rendszeres és rendkívüli felülvizsgálat és karbantartás megtartását, továbbá a feltárt hiányosságokat megszünteti.
- (3) A felelős személy a meghatározott időszakonként szükséges ellenőrzéseket végrehajtja és a tapasztalt figyelembevételével a hiányosságokat az intézkedésre jogosult vezető felé igazolt módon írásban jelzi.
- (4) A felülvizsgálatot, karbantartást végző személy a szolgáltatásra vonatkozó szerződésben foglaltak szerint a meghatározott időnként a felülvizsgálatot, karbantartást végrehajtja, a tapasztalt figyelembevételével a hiányosságokat az intézkedésre jogosult vezető felé igazolt módon írásban jelzi, az üzemeltető megbízása esetén a javításokat, cseréket elvégzi.

(5) A felülvizsgálat és karbantartás szolgáltatására vonatkozó szerződéstől való eltérés, az abban foglaltak figyelmen kívül hagyása, vagy megsértése esetén a tűzjelző berendezés nem tekinthető felülvizsgálatnak és karbantartottnak.

(6) A beépített tűzjelző berendezés karbantartásának, szükség szerint javításának elvégzésére a jogszabályban, gyártó által kiadott utasításban foglaltak irányadók.

210. § (1) A tűzjelző berendezés felülvizsgálata során a felülvizsgálatot végző személy

- a) ellenőrzi a központ audio és vizuális kijelzőinek működését, hallhatóságát és láthatóságát,
- b) ellenőrzi a tűzjelző központ kezelő gombjainak működését,
- c) az elsődleges tápellátás leválasztását követően, ellenőrzi, hogy a tűzjelző központ megfelelően jelzi-e a hibát,
- d) az elsődleges tápellátás visszaállítását követően az akkumulátor(oka)t leválasztva ellenőrzi, hogy a központ megfelelően jelzi-e a hibát,
- e) a c) és d) pont szerinti vizsgálat alatt ellenőrzi, a tűzjelző központ működőképességét
- f) hiba-állapotokat (zárlat, szakadás, földzárlat) szimulál a tűzjelző központ által felügyelt összes áramkörön, és ellenőrzi, hogy a központ megfelelően jelzi a hibákat, az egyes jelzőáramkörökön, a hang- fényjelzőket vezérlő kimeneteken, egyéb kimeneteken (távfelügyelet, oltó kimenet), és
- g) biztosítékok állapotának ellenőrzésére, a gyártó által előírt megfelelőség szerint (típus/érték).

(2) Az energia ellátás ellenőrzése során az ellenőrzést végző személy

- a) szemrevételezéssel ellenőrzi, hogy az akkumulátorok nem duzzadtak-e, nincs-e elektrolit szivárgás, a csatlakozók nem lazultak-e meg, a csatlakozások biztosak-e, és nincs-e túlmelegedett cella, mely az akkumulátor meghibásodására utal,
- b) méréssel ellenőrzi a töltést, mely során

- ba) ellenőrzi, hogy az elmúlt 24 órában a központ csak a nyugalmi terhelésre dolgozott,
 - bb) megméri a csatlakoztatott akkumulátor(ok) kapocsfeszültségét, ahol a mért értéknek 13,5–13,8V (sorba kötött két akkumulátor esetén 27–27,6V) között kell lennie,
 - c) ellenőrzi a hálózati tápegységet, mely során az akkumulátor(ok) leválasztása után teljes riasztási terhelést kell szimulálni, majd ellenőrizni kell, hogy a tűzjelző központ megfelelően működik-e, és
 - d) ellenőrzi az akkumulátor életkorát. 4 évesnél régebbi akkumulátor cseréjéről gondoskodni kell.
- (3) Automatikus érzékelők ellenőrzése során az ellenőrzést végző személy
- a) megvizsgálja, hogy mechanikailag nem sérült vagy szennyezett-e (nincsen lefestve, részlegesen vagy teljesen elzáródva, eltakarva), és
 - b) a környezeti változásokat értékelve, megállapítja, hogy az érzékelő megfelelő működése biztosított-e, típusa megfelel-e a környezet tűzkockázatának, védelmi jellegének, és a lehetséges tűzjellemzőknek.
- Az érzékelő működőképességének ellenőrzése során annak vizsgálata történik, hogy az eszköz megfelelően csatlakozik a tűzjelző rendszerhez, és jelzőképes, az ellenőrzések során használt eszközök és anyagok illeszkedjenek az érzékelő gyártója által javasoltakhoz, és olyanok lehetnek, melyek sem az érzékelőt sem a környezetet nem károsítják.
- (4) Kézi jelzésadók működőképességének ellenőrzése során az ellenőrzést végző személy
- a) szemrevételezéssel ellenőrzi, hogy a kézi jeladó sérült-e, megfelelő pozícióba van-e szerelve, jól látható-e és könnyen megközelíthető-e,
 - b) műanyag lapkájának benyomásával (visszaállítható típus), a törőüveg kivételével (üvegtörős típus) vagy az ellenőrzésre szolgáló teszt kulccsal működtetve a kézi jelzésadót ellenőrzi, hogy a tűzjelző központ képes fogadni a jelzését, és
 - c) kültéri alkalmazásnál, robbanásveszélyes környezetben ellenőrzi, hogy a kábelbevezetésnél vagy a fedélnél a zárás nem sérült meg.
- (5) Bemeneti eszközök (monitor, hagyományos hurokillesztő) modulok működőképességének ellenőrzése során az ellenőrzést végző személy
- a) a modulra csatlakozó kontaktusokat, eszközöket egyedileg bejeleztetve ellenőrzi, hogy a központ képes-e észlelni a jelzést, és
 - b) amennyiben a modulra több kontaktus, eszköz is csatlakozik, ellenőrzi, hogy a hibák hatásának korlátozására vonatkozó követelmények teljesülnek-e.

- (6) Vezérlések működőképességének ellenőrzése során a vizsgálatot végző személy
- a) megvizsgálja, hogy a tűzjelző központ konfigurációjában megadott bemeneti események hatására, a megfelelő helyen, időben és ideig aktiválódnak-e a kimeneti eszközök,
 - b) felügyelt kimenet esetén a kimenet működőképessége mellett ellenőrzi azt is, hogy a központ megfelelően tudja-e jelezni a kimenet vagy vezetékezésének meghibásodását (vezetékezés zárlat/szakadás, vagy a működtető tápfeszültség hiánya),
 - c) az ellenőrzések során nem aktiválható kimeneteket írásban egyeztetni az épület, létesítmény üzemeltetőjével, használójával, az adott funkciótól függően ezek a kimenetek az ellenőrzés idejére letilthatók vagy műterheléssel ellátva ellenőrizhetők, évente egy alkalommal azonban – valamilyen módon – mindenképpen ellenőrizni kell működőképességüket.

Nem aktiválható kimenetek lehetnek az épület villamos hálózatról leválasztását, bizonyos kritikus beavatkozásokat (technológia leállítás, oltás), egyes területek hangjelzőit vagy a távfelügyeletre történő átjelzést vezérlő kimenetek.

211. § (1) Hang- és fényjelző eszközök ellenőrzése során a vizsgálatot végző személy
- a) ellenőrzi, hogy a hang- és fényjelző eszközök mechanikailag nem sérültek és nem szennyezettek, a terv szerinti megfelelő pozícióban vannak, és az épület esetleges módosításai (új falak, határolók, polcok) nem csökkentették-e hatékonyságukat,
 - b) a hang- és fényjelzők gyakorlati próbája előtt a létesítményért felelős személlyel, az épület üzemeltetőjével, használójával, egyeztetni, hogy az ellenőrzések ne zavarják meg az ott tartózkodókat,
 - c) ellenőrzi, hogy az eszközöket vezérlő kimenet meghibásodását képes-e a központ jelezni (felügyelt kimenet esetén),
 - d) az ellenőrzések során vizsgálja, hogy mindegyik hangjelző működik, és azonos hangmintával szólal meg, és
 - e) ellenőrzi, hogy mindegyik fényjelző működik, lencséik tiszták és nincsenek takarásban.
- (2) Riasztás- és hibaátjelző eszközöket vagy csatolót működtető kimenetek ellenőrzése során az ellenőrzést végző személy
- a) az ellenőrzés megkezdése előtt értesíti a távfelügyeletet az ellenőrzések elkezdéséről és várható időtartamáról, valamint leállítja az ellenőrzések alatt az átjelzést,
 - b) a tűzjelző berendezés egyéb részegységei ellenőrzésének befejezésekor az átjelzést újra engedélyezi, melyről értesíteni kell a távfelügyeletet ellátót, ez után – a távfelügyelettel egyeztetve – ellenőrzi, hogy a rendszer

tűzjelzését vagy hibajelzését a riasztás- és hibaátjelző eszköz vagy csatoló megfelelően továbbítja, és a jelzést a távfelügyelet venni tudja,

- c) amennyiben a távfelügyeletre nem csak összevont riasztás- és hibaátjelzés történik, akkor valamennyi átjelzést ellenőrizni kell,
 - d) az ellenőrzések megtörténte után a távfelügyelet az adott helyszínről beérkező minden jelzést éles jelzésnek tekint.
- (3) Távkezelő, távkijelző egységek, nyomtatók ellenőrzése során az ellenőrzést végző személy
- a) ellenőrzi a távkezelő, és/vagy távkijelző kezelési funkciók mindegyike megfelelően végrehajtható, a kijelzők jól láthatók, és megfelelően olvashatók,
 - b) ellenőrzi, hogy a nyomtató minden karaktert megfelelően, olvashatóan nyomtat (nyomtató belső teszt üzemmódja), és
 - c) ellenőrzi, hogy a jelzések bekövetkezésekor a nyomtató megfelelően működik-e.
- (4) A segéd tápegységek ellenőrzése megegyezik a tűzjelző központ tápegységének és akkumulátorainak vizsgálatával.
- (5) A téves riasztások oka lehet
- a) környezeti körülmény vagy olyan tevékenység, amely az adott tűzjellemzőhöz hasonló, és vele azonos hatást (riasztási állapot) vált ki (por, pára, gőz, dohányzás, hegesztés, kenyérpírtás),
 - b) az automatikus érzékelő elszennyeződése,
 - c) az eszköz meghibásodása, tönkremenetele fizikai, elektromos, vagy elektromágneses behatásra, amely a riasztási állapottal megegyező hatást okoz (villámlás, átjátszók, indukív nagyfogyasztók ki/bekapcsolási tranziensei),
 - d) a kézi jelzésadó jó szándékú működtetése,
 - e) a kézi jelzésadó szándékos félrevezető (rossz) szándékú vagy véletlen működtetése, vagy
 - f) egyéb az a)–e) pontokba nem sorolható ok.

